

Concursul național de matematică

“LAURENȚIU PANAITOPOL”

Ediția a VII-a, București, 22.11.2014

Clasa a VIII-a

Soluții și bareme

Problema1

- a) Demonstrați că $\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1} < 2x$ pentru orice număr real x , $x \geq 1$.
- b) Demonstrați că, dacă a și b sunt numere reale pentru care există un număr real x , $x \geq 1$, astfel încât $\sqrt{a+\sqrt{x+1}} + \sqrt{b+\sqrt{x-1}} \geq \sqrt{a+\sqrt{x}} + \sqrt{b+\sqrt{x}}$, atunci $a < b$.

Traian Preda, București

a) Ridicând la pătrat în ambii membri ai relației din enunț, obținem relația echivalentă $\sqrt{x^2-1} < x$ care este, evident, adevărată.	1p
b) Ridicând la pătrat în ambii membri ai relației din enunț, obținem $\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1} + 2\sqrt{(a+\sqrt{x+1})(b+\sqrt{x-1})} \geq 2\sqrt{x} + 2\sqrt{(a+\sqrt{x})(b+\sqrt{x})}$. Aplicând punctul a), deducem că $(a+\sqrt{x+1})(b+\sqrt{x-1}) > (a+\sqrt{x})(b+\sqrt{x})$, echivalent cu $a\sqrt{x-1} + b\sqrt{x+1} + \sqrt{x^2-1} > a\sqrt{x} + b\sqrt{x} + x$, de unde $\sqrt{x^2-1} - x > a(\sqrt{x} - \sqrt{x-1}) - b(\sqrt{x+1} - \sqrt{x})$. Cum $\sqrt{x^2-1} - x < 0$, obținem $a(\sqrt{x} - \sqrt{x-1}) < b(\sqrt{x+1} - \sqrt{x})$. (1)	1p 1p 1p 1p
Din punctul a) avem $\sqrt{x+1} - \sqrt{x} < \sqrt{x} - \sqrt{x-1}$ (2) Din (1) și (2), deducem concluzia.	2p

Problema2

- a) Arătați că, dacă x și y sunt numere reale pozitive, atunci $\frac{x+y}{\sqrt{x^2+y^2}} \leq \sqrt{2}$.

- b) Determinați numerele naturale a , b și n pentru care $a+b=7^n$ și $a^2+b^2=25^n$.

Lucian Petrescu. București

a) Ridicând la pătrat inegalitatea aceasta devine echivalentă succesiv cu: $(x+y)^2 \leq 2(x^2+y^2) \Leftrightarrow (x-y)^2 \geq 0$, propoziție adevărată, cu egalitate pentru $x=y$.	1p
Evident, numerele a și b sunt pozitive și, în plus, $a \neq b$. Din punctul a) rezultă $a^2+b^2 > \frac{(a+b)^2}{2}$ și, ținând seama de enunț, obținem că $25^n > \frac{(7^n)^2}{2}$. Ultima inegalitate este adevărată numai pentru $n \in \{0;1\}$.	4p
Pentru $n=0$ obținem $a+b=a^2+b^2=1$, cu soluțiile $(a;b) \in \{(0;1);(1;0)\}$.	2p

Pentru $n=1$ obținem $a+b=7$ și $a^2+b^2=25$, cu soluțiile $(a;b) \in \{(3;4);(4;3)\}$.

Problema3

Se consideră pătratul $ABCD$ înscris într-un cerc de centru O și rază r . Punctul M este variabil pe arcul mic \widehat{AB} . Dacă $\{P\} = CM \cap BD$ și $\{N\} = DM \cap AC$, demonstrați că triunghiurile APB și DNP au arii egale.

Avem $m(\widehat{BMC}) = m(\widehat{CMD}) = 45^\circ$.

Aplicând *teorema bisectoarei* în triunghiul MBD , obținem $\frac{PB}{PD} = \frac{MB}{MD}$. (1)

2p

Cum $m(\widehat{BMD}) = m(\widehat{NOD}) = 90^\circ$, rezultă că triunghiurile DON și DMB sunt asemenea, prin urmare, $\frac{ON}{MB} = \frac{OD}{DM}$, echivalent cu $\frac{ON}{OD} = \frac{MB}{MD}$. (2)

3p

Din (1) și (2), deducem că $\frac{PB}{PD} = \frac{ON}{OD}$, echivalent cu $PB \cdot OD = PD \cdot ON$ (3)

1p

Cum $OD = OA$, relația (3) devine $PB \cdot OA = PD \cdot ON$. Împărțind prin 2 ambii membri ai ultimei egalități, obținem $A_{APB} = A_{NPD}$.

1p

Problema4

a) Se consideră numerele reale a, b, c , astfel încât $0 < a < b$ și $c \geq 0$.

Demonstrați că $\frac{a+c}{b+c} \geq \frac{a}{b}$.

b) Dacă x, y și z sunt numere reale nenegative astfel încât $x + y + z = \frac{1}{3}$, arătați că

$$\frac{1-x}{1+x} \cdot \frac{1-y}{1+y} \cdot \frac{1-z}{1+z} \geq \frac{1}{2}$$

selectată de Cristian Mangra, București

a) Inegalitatea din enunț este echivalentă cu $c(b-a) \geq 0$ care este, evident, adevărată.

1p

b) Avem $\frac{1-x}{1+x} \cdot \frac{1-y}{1+y} = \frac{1-(x+y)+xy}{1+(x+y)+xy}$. (1)

1p

Punând $a = 1-(x+y)$, $b = 1+(x+y)$ și $c = xy$, folosind punctul a), obținem

$$\frac{1-(x+y)+xy}{1+(x+y)+xy} \geq \frac{1-(x+y)}{1+(x+y)} \quad (2)$$

Din relațiile (1) și (2), rezultă $\frac{1-x}{1+x} \cdot \frac{1-y}{1+y} \geq \frac{1-(x+y)}{1+(x+y)}$

3p

În continuare, folosind relația (2), obținem

$$\frac{1-x}{1+x} \cdot \frac{1-y}{1+y} \cdot \frac{1-z}{1+z} \geq \frac{1-(x+y)}{1+(x+y)} \cdot \frac{1-z}{1+z} \geq \frac{1-(x+y+z)}{1+(x+y+z)}$$

2p

Înlocuind $x + y + z = \frac{1}{3}$, rezultă concluzia.